

به نام خدا

پروژه - فضیلت امنیت سازمان سیا

به رهبری نگاری کرمیت روزولت

دربره کودتای ۲۸ مرداد

دکتر علی اکبر عاصیان

۱۳۹۶

عاصیان، علی اکبر، ۱۳۵۹ -	سرشناسه
بررسی نظارت امنیتی سازمان سیا بر تاریخنگاری کرمیت روزولت درباره‌ی کودتای ۲۸ مرداد/ علی اکبر عاصیان.	عنوان و نام پدیدآور
شیراز: علی اکبر عاصیان، ۱۳۹۶.	مشخصات نشر
۱۶۴ ص: نمودار.	مشخصات ظاهری
۹۷۸-۶۰۰۰۴-۷۵۳۳-۸	شابک
فیپا	وضعیت فهرست نویسی
کتابنامه.	یادداشت
ایران -- تاریخ -- پهلوی، ۱۳۲۰ - ۱۳۵۷ -- کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ -- اسناد و مدارک	موضوع
روزولت، کرمیت، ۱۹۱۶ - ۲۰۰۰ م.	موضوع
Roosevelt, Kermit	موضوع
سازمان سیا	موضوع
United States. Central Intelligence Agency	موضوع
Iran -- History -- Pahlavi, ۱۹۴۱-۱۹۷۸ -- Coup d'etat of ۱۹۵۳th August, ۱۹ -- Source	موضوع
DSR۱۵۱۹/ع۲ب۴ ۱۳۹۶	رده بندی کنگره
۹۵۵/۰۸۱ ۲۰۲۰	رده بندی دیویی
۴۶۹۵ ۶۸	شماره کتابشناسی ملی

ناشر: مؤلف

□□□

بررسی نظارت امنیتی سازمان سیا

بر تاریخنگاری کرمیت روزولت درباره کودتای ۲۸ مرداد

دکتر علی اکبر عاصیان

□□□

نوبت و سال چاپ: اول ۱۳۹۶ / شمارگان: ۱۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۰۰۰۴-۷۵۳۳-۸

طرح جلد: رامین کامجو/ صفحه‌آرا: اطلس دهقانی

چاپ و صحافی: سمن

قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان

□□□

ارتباط با نویسنده:

asianfars@gmail.com

□□□

حق چاپ محفوظ است.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۵	مقدمه:
۹	سازمان سیا
۱۹	انتشار اسناد توسط سازمان سیا
۲۷	دونالد ویلبر و تاریخچه عملیات کودتا
۳۹	کرمیت روزولت
۴۷	روایت کرمیت روزولت از کودتای ۲۸ مرداد
۵۹	اسناد انتشار کتاب کرمیت روزولت درباره کودتا
۶۰	سند شماره ۱
۶۰	سند شماره ۲
۶۱	سند شماره ۳
۶۱	سند شماره ۴
۶۲	سند شماره ۵
۶۲	سند شماره ۶
۶۳	سند شماره ۷
۶۳	سند شماره ۸
۶۴	سند شماره ۹
۶۴	سند شماره ۱۰

۶۵.....	سند شماره ۱۱
۶۷.....	سند شماره ۱۲
۶۸.....	سند شماره ۱۳
۶۸.....	سند شماره ۱۴
۶۹.....	سند شماره ۱۵
۷۰.....	سند شماره ۱۶
۷۰.....	سند شماره ۱۷
۷۰.....	سند شماره ۱۸
۷۱.....	سند شماره ۱۹
۷۳.....	منابع

DOCUMENTS	77
Ancestor List for Theodore Roosevelt Jr.....	85
Generation 1.....	85
Generation 2: Parents.....	85
Generation 3: Grandparents.....	85
Generation 4: Great-Grandparents.....	86
Generation 5: Great-Great-Grandparents.....	86
Generation 6: Great-Great-Great-Grandparents.....	87
Generation 7: Great-Great-Great-Great-Grandparents.....	89
Family Group Sheet for Theodore Roosevelt Jr.....	92
Theodore and Alice Hathaway (Lee) Roosevelt.....	92
Theodore and Edith Kermit (Crown) Roosevelt.....	93
Family List of Theodore Roosevelt Jr.....	94
Compact Tree for Kermit Roosevelt.....	108

۱۱۳.....	اسناد
----------	-------

مقدمه:

در تاریخنگاری ایران به طور سنتی نقش قدرت‌های خارجی مؤثر در تحولات ایران در سده‌های نوزدهم و بیستم میلادی به نقش دیپلماسی رسمی قدرت‌های بزرگ خلاصه می‌شود که به طور عمده در حکم «ورار تخانه‌های خارجه» این قدرت‌ها تجلی می‌یابد؛ و لذاست که محققین برای تبیین این نقش به دور عمده به اسناد دیپلماتیک این قدرت‌ها روی می‌آورند. این قدرت‌ها در درجه اول عبارتند از بریتانیا و روسیه (ابتدا تزاری و سپس شوروی). طبق یک الگوی جاافتاده، تمامی سده نوزدهم و چهار دهه اول سده بیستم عرصه رقابت این دو قدرت در صحنه سیاسی ایران تا پایان جنگ جهانی دوم است. از این زمان است که ایالات متحده آمریکا به عنوان قدرت سوم وارد صحنه سیاست ایران می‌شود و با تحقق کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ به عنوان قدرت اصلی مؤثر در حاکمیت سیاسی ایران جایگزین استعمار رو به زوال بریتانیا می‌گردد. البته در برخی مقاطع از نقش قدرت‌های بیرون فرانسه (مثلاً در دوران لویی فیلیپ و محمد شاه قاجار) و آلمان (در دوران بیسمارک یا در سال‌های جنگ اول و جنگ دوم جهانی) نیز سخن می‌رود که به سان ایالات متحده آمریکا به عنوان «نیروی سوم»، در رقابت با دو قدرت اصلی روسیه و بریتانیا، وارد صحنه سیاست ایران شدند. این شمای عامی است که تقریباً تمامی نطه‌های تاریخنگاری جدید ایران، اعم از مارکسیستی و ناسیونالیستی و آکادمیک و غیره، تا سال‌های اخیر آن را تکرار کرده‌اند.

تبیین سیاست‌های رسمی دولت‌های بزرگ، لازم ولی ناکافی بوده و در بررسی خود به

لایه‌های بنیادین و ناشناخته یا کمتر شناخته شده تاریخ سیاسی بایستی نظر داشت؛ عرصه‌ای که امروزه از آن با عناوینی چون فراسیاست^۱ یاد می‌شود.

گزیده این نظر به شرح زیر می‌باشد:

۱. آن پدیده‌ای که با نام استعمار اروپایی یا غربی می‌شناسیم به‌طور عمده بر بنیاد عملکرد کانون‌های مالی و سیاسی غیردولتی پدید آمده که در برخی موارد مستقل از دولت‌های متبوع عمل کرده و می‌کنند.
۲. این کانون‌ها می‌کوشیدند با روش‌های مختلف، از جمله روش‌های توطئه‌آمیز، دلباس رسمی و عملکرد رسمی دولت‌های متبوع را با طرح‌ها و منافع خود همساز کنند ولی در مواردی، این عملکرد این کانون‌ها با سیاست‌های رسمی دولتی، که در عملکرد وزارت - ارجح - جلی می‌یافت، در ظاهر و نه باطن، تعارض وجود داشته است.
۳. این کانون‌ها در ساختار اساسی دولت‌های غربی از نفوذ فراوان برخوردار بودند و بعضاً از اهرم‌های نهادهای مختلف دولتی، به‌رغم سیاست به‌ظاهر رسمی دولت متبوع، برای تحقق اهداف خویش استفاده می‌کردند.
۴. این کانون‌ها از آغاز تا به امروز از سرسی زامان برخوردار بوده‌اند و این امر به ایشان امکان کافی می‌داد تا سیاست‌های خویش را از طریق قدرت‌های متعارض، مثلاً همزمان از طریق بریتانیا و روسیه و فرانسه و آلمان و ایالات متحده آمریکا و عثمانی، در ایران پیش برند. به عبارت دیگر، پدیده جهان وطنی^۲ یا کاسموپولیتیسیم^۲ مختص به مجتمع‌های فراملیتی امروزی نیست بلکه این پدیده از بدو نفوذ استعمار جدید از سده شانزدهم میلادی وجود داشته و در ایران مؤثر بوده است.
۵. این کانون‌ها به‌طور عمده در اروپای غربی و مرکزی و در ایالات متحده آمریکا مستقر بودند ولی در ایران و سایر سرزمین‌های شرقی نیز دارای شبکه گسترده‌ای از

^۱ Parapolitics

^۲ Cosmopolitanism

شرکا و کارگزاران خویش بودند که به عنوان پایگاه بومی ایشان عمل می کردند.

سرویس های اطلاعاتی به صورت عام و سازمان اطلاعات مرکزی آمریکا (سیا) به صورت خاص نیز از این قاعده مستثنی نبوده که در این تحقیق به نظارت امنیتی سازمان سیا بر انتشار کتاب کرمیت روزولت (مأمور سازمان سیا در کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در ایران) براساس اسناد منتشره پرداخته شده است. مطالب ارائه شده ذیل عناوین مختلف عرضه شده که برای تشریح بهتر موضوع و بیان اهداف پشت پرده از انتشار اسناد اینچنینی مفید فایده می باشد.

مطالب ارائه شده حصول بررسی گسترده در میان اسناد، مقالات و کتب موجود بوده و این احتمال دور از ذهن نیست که اسامی برخی از عوامل سازمان سیا یا برخی از اقدامات مرتبط با انتشار این اسناد منقول شده باشد که این مهم، تلاش دیگر اندیشمندان را می طلبد تا نقایص این تحقیق را به طرفت بازند.